

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci navrhovateľa: **W. A. I.**, narodeného X., bez dokladov totožnosti, evidenčné číslo:X., štátneho príslušníka N. (ďalej len N.), podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy L., časť S., ulica I., N., aktuálne s miestom pobytu Útvar policajného zaistenia pre cudzincov M., *zastúpeného Mgr. D. K., pracovníčkou S., so sídlom B.*, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, Bratislava, Pivonková 6, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu ČAS: MU-121-35-/PO-Ž/2010 zo dňa 3. augusta 2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/48/2010-51 zo dňa 26.januára 2011 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/48/2010-51 zo dňa 26.januára 2011 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-121-35-/PO-Ž/2010 zo dňa 3. augusta 2010, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a § 20 ods.1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je vecne správne. Súd v prejednávanej veci dokazovanie nedoplnil.

K námietke nedostatočne zisteného stavu veci krajský súd uviedol, že táto námietka podľa jeho názoru nie je dôvodná. Odporca v konaní uskutočnil s navrhovateľom vstupný pohovor, v priebehu ktorého navrhovateľ mal možnosť (ktorú aj využil) uviesť všetky dôvody svojej žiadosti o azyl. Podrobne predstrel svoj príbeh, teda dôvody, ktoré ho viedli k odchodu z N. Vo vstupnom pohovore navrhovateľ uviedol všetky podstatné skutočnosti a dôvody žiadosti o azyl, preto ak odporca nevykonal s navrhovateľom ďalší pohovor, neporušil zákon. Odporca založil do spisu správy o krajine pôvodu navrhovateľa. Obsah týchto správ podľa názoru súdu dal dostatočný a vyčerpávajúci obraz o problematike, týkajúcej sa navrhovateľovho príbehu, ako aj bezpečnostných rizík jeho návratu do krajiny pôvodu. Z obsahu správ, vyhľadaných na základe odporcom položených otázok, ktoré slúžili k identifikácii okruhov hľadaných informácií vyplýva, že odporca vyhľadal správy a informácie na základe konkrétnych častí výpovede navrhovateľa pred odporcom (pohovor) s cieľom potvrdenia či vyvrátenia jednotlivých častí dôvodov navrhovateľovej žiadosti o azyl.

Vo vzťahu k námietke, že zistený stav je v rozpore s obsahom spisu, krajský súd uviedol, že ani táto námietka nie je dôvodná. Po oboznámení sa súdu s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a administratívnym spisom, resp. spismi odporcu, súd nenašiel rozpor medzi stavom veci, ktorý vyplynul z obsahu spisov a zisteným a v napadnutom rozhodnutí opísaným stavom veci. Odporca navrhovateľove tvrdenia, produkované počas vstupného pohovoru porovnal s inými objektívne zaznamenanými skutočnosťami, ako aj podrobnými správami o krajine pôvodu, ktoré boli o.i. zamerané práve na podstatu navrhovateľovho príbehu – t.j. na dôvody jeho žiadosti o azyl.

K námietke, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov, krajský súd podobne ako predchádzajúcu námietku ani túto nepokladal za dôvodnú. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že odporca v ňom opísal zistený skutkový stav, zrozumiteľným spôsobom v ňom uviedol dôvody, prečo navrhovateľovi azyl, resp. doplnkovú ochranu neposkytol. Podrobne vysvetlil prečo je navrhovateľ z pohľadu azylovej procedúry nedôveryhodnou osobou.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci pokiaľ ide o výrok, ktorým navrhovateľovi nebol udelený azyl, krajský súd predovšetkým poukázal na znenie ustanovenia § 8 zákona o azyle. Nakoľko navrhovateľ nepredložil na potvrdenie ním prezentovaných tvrdení (príbehu) žiadne dôkazy, odporca sa správne a v súlade so zákonom o azyle zaoberal, resp. vyhodnocoval dôveryhodnosť navrhovateľa. Odporca správne poukázal na jednotlivé rozpory vo výpovediach navrhovateľa, resp. na ďalšie rozpory a okolnosti, z ktorých vychádzal pri vyhodnocovaní vierohodnosti navrhovateľa, s ktorými sa krajský súd stotožňuje. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na to, že navrhovateľ v priebehu podania vysvetlenia na polícii (dňa 20. februára 2010) uviedol, že dôvodom jeho príchodu na Slovensko je návšteva brata, pričom predtým navštívil svojich príbuzných vo F.. Následne výslovne uviedol, že mu nič nebráni vrátiť sa späť do N., že mu tam nehrozí žiadne neľudské či ponižujúce zaobchádzanie alebo trest. Toto uviedol po dvojmesačnom pobyte na Slovensku. Tiež na polícii uviedol, že prostredníctvom svojho brata požiadal o vydanie cestovného pasu vo V. Navrhovateľ bol následne zaistený za účelom jeho administratívneho vyhostenia. Po necelých troch týždňoch trvania zaistenia navrhovateľ požiadal o azyl vyhlásením zo dňa 12. marca 2010. Žiadosť odôvodnil vágnym dôvodom, že o azyl žiada z náboženských dôvodov, že mu v rodnej krajine hrozí smrť, že je kresťan a že sa nechce z tohto dôvodu zúčastňovať určitých náboženských rituálov v jeho dedine v dôsledku čoho má problémy. Podľa názoru súdu, ak by bol navrhovateľ priamo ohrozený na živote tým, že sa mal stať ľudskou obeťou určitého rituálu, formuloval by svoju obavu priamo – teda, že odišiel z N. preto, že mal byť ľudskou obeťou rituálu. Ním prezentovaný dôvod však svedčí o tom, že ako kresťan sa odmietal zúčastňovať náboženských rituálov v dedine. V priebehu pohovoru pred odporcom už uviedol, že mu bolo oznámené, že v deň jeho 28. narodenín mal byť ďalšou obeťou pre boha Amidioha, ktorému v štáte Imo obetujú ľudské obeť. Pokiaľ teda navrhovateľ najskôr uviedol, že v prípade návratu do N. sa ničoho neobáva a že mu nehrozí žiadne neľudské či ponižujúce zaobchádzanie, pokiaľ neskôr dôvodil, že sa obáva o svoj život v dôsledku toho, že ako kresťan sa odmietal zúčastňovať náboženských

rituálov a pokiaľ následne uviedol, že sa obáva návratu z dôvodu, že sa mal stať obeťou rituálu bohovi Amidiohovi, odporcov záver, že aj v týchto rozporoch vidí nehodnovnosť navrhovateľa, je logický. Nedôveryhodnosť navrhovateľa podľa názoru krajského súdu možno vyvodzovať aj zo skutočností, že na základe informácií o krajine pôvodu sa nepotvrdila pravdivosť navrhovateľovho príbehu. Navrhovateľ uviedol, že v deň jeho 28.narodenín sa mal stať ľudskou obeťou bohovi Amidiohovi a že pre toto obetovanie bol vybratý už v jeho útlom veku. Napriek tomu, že v N. sú rituály vraždy skutočnosťou, vo vzťahu k bohovi Amidiohovi sa neuskutočňujú. Obeťou pre neho je baran a nie človek. Navrhovateľov príbeh nepotvrdil ako pravdivý a teda aj z toho dôvodu je vyhodnotenie osoby navrhovateľa ako nedôveryhodnej opodstatnené.

Krajský súd tiež poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ uviedol, že svoj odchod plánoval minimálne jeden rok. Podľa názoru súdu v danom prípade by si určite zobral so sebou doklady osvedčujúce jeho existenciu a vzdelanie. Navrhovateľ síce uviedol, že tieto mu boli odcudzené pri vykradnutí bytu jeho brata C. I., avšak tento ich existenciu, resp. odcudzenie ako poškodený nenahlásil.

Taktiež hrozbu obetovania jeho osoby bohu nie je možné subsumovať pod dôvod udelenia azylu. Takúto hrozbu nie je možné subsumovať pod pojem perzekúcie z náboženských dôvodov. „Prenasledovanie z náboženských dôvodov“ je potrebné vykladať ako konanie perzekučného charakteru, ktoré je dôsledkom príslušnosti jedinca k určitému náboženstvu. Navrhovateľ nemal byť prenasledovaný z toho dôvodu, že je kresťan, ale z dôvodu, že mal byť obetovaný bohovi Amidiohovi. Ak by sa mal teda stať takouto obeťou, zamýšľané usmrtenie pri rituáli by bolo plánovaným trestným činom. Preto by v takomto prípade nešlo o perzekúciu z náboženských dôvodov. Navyiac navrhovateľ ani nevyužil možnosť vyhľadania ochrany u príslušných N. orgánov, ktoré sú (ako to vyplýva zo správ o krajine pôvodu) v zásade schopné takúto ochranu poskytnúť. Obdobne nevyužil ani možnosť interne sa v N. presídliť. N. poskytuje práve vzhľadom k jeho rozlohe a počtu obyvateľov dostatočnú možnosť ochrany pred vplyvom, prameniácim z rituálu, ktorý sa mal v dedine, z ktorej navrhovateľ pochádza, uskutočniť.

Pokiaľ ide o výrok o neposkytnutí doplnkovej ochrany, samotný navrhovateľ uviedol, že nikdy nebol trestne stíhaný a preto uloženie trestu smrti nehrozí. Zo správ z N. je zrejmé, že v tejto krajine neprebíha vnútroštátny ani medzinárodný ozbrojený konflikt. Navrhovateľ

nebol obeťou neľudského ani ponižujúceho zaobchádzania. Neexistujú bezpečnostné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť a zrušiť rozhodnutie odporcu. Rozsudok súdu prvého stupňa považuje za nesprávny z dôvodov uvedených v ustanovení § 205 ods. 2 písm. c/, d, / f/ a e/ Občianskeho súdneho poriadku. Súd v napadnutom rozsudku nesprávne vyhodnotil skutkový stav a z toho dôvodu nesprávne právne posúdil vec.

Dôvodil tým, že informácie o krajine pôvodu zistené odporcom sú neaktuálne a nedostatočné. Navrhovateľove obavy z prenasledovania sú opodstatnené a objektívne. Navrhovateľ v krajine pôvodu ešte netušil o čo sa v jeho prípade jedná, slová starejších o svojej obete dlhšie nebral vážne, ich slovám nerozumel, nepamätá si, že by sa s podobnými rituálmi stretol, preto jeho výpoveď nemusí byť úplne jasná. O rok sa však starejší vrátili a povedali mu, že v deň jeho 28.narodenín sa uskutoční rituál a jeho obeta. Navrhovateľ z toho dôvodu pricestoval na Slovensko za svojim bratom, právnikom, s ktorým sa chcel poradiť, čo má ďalej robiť a zároveň chcel získať informácie o rituáli. Pretože by bol po návrate obetovaný rozhodol sa požiadať o azyl.

Taktiež poukázal na to, že pri kontrole oprávnenosti jeho pobytu uviedol, že v prípade návratu do krajiny pôvodu mu nič nehrozí. O svojich dôvodoch prečo žiada o azyl nehovoril.

Odporca s navrhovateľom vykonal iba jediný pohovor a neinicioval ďalší pohovor, preto nie je jasné, na základe čoho odporca považuje osobu navrhovateľa za nevierohodnú. Odôvodnené obavy z prenasledovania navrhovateľa z náboženských dôvodov pochádzajú od nešťátnych pôvodcov, pričom voči tomuto nebezpečenstvu v krajine pôvodu navrhovateľa neexistuje účinná ochrana zo strany štátu, ako to preukazujú informácie z krajiny pôvodu navrhovateľa.

Taktiež navrhovateľ poukázal na svoj závažný psychický stav, ktorý vyplýva z jeho opodstatnených obáv z prenasledovania v krajine pôvodu.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Uviedol, že navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne právne relevantné dôvody, ktoré by mohli spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Pokiaľ sa navrhovateľ v odvolaní odvoláva na Správu o informáciách o krajine pôvodu z 9. júla 2010 táto správa hovorí všeobecne o rituálnych vraždách, ku ktorým dochádza v N., čo však odporca nijakým spôsobom nespochybňoval. Odporca ale preukázal, že v prípade navrhovateľom uvádzaného boha Amidioha sa ľudské obete nepraktizujú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol jednomyselne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. júna 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného od 1.12.2008, ďalej len zákon o azyle) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo

b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa, a obsahom správ o krajine pôvodu (Informačná správa o krajine pôvodu – N. z 15. januára 2010 – Pohraničný úrad Spojeného kráľovstva; - správy týkajúce sa všeobecnej situácie v N., tajných spoločenstiev a iných spoločenských skupín, trestu smrti, tradičných náboženstiev a rituálneho zabíjania, slobody pohybu, postupov pri opustení – vstupe do krajiny, zaobchádzanie s neúspešnými žiadateľmi o azyl pochádzajúce z rôznych zdrojov; Správa o dodržiavaní ľudských práv za rok 2009 v N. z 11. marca 2010 (MZV USA); - súbor správ o N. zameraných na existenciu ľudských obetí bohu Amidiohovi v štáte Imo, na rituálne vraždy), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko -spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu zistil, že navrhovateľ počas doby zaistenia v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov požiadal dňa 12. marca 2010 o udelenie azylu z dôvodu, že mu v krajine pôvodu hrozí smrť, pretože sa ako kresťan odmieta zúčastňovať náboženských rituálov, v dôsledku čoho má mať doma problémy. V Útvare policajného zaistenia pre cudzincov je umiestnený od 21. februára 2010 na základe právoplatného rozhodnutia o zaistení, lebo sa na území Slovenskej republiky zdržiaval bez platného povolenia na pobyt.

Počas konania bol vykonaný s navrhovateľom vstupný pohovor, počas ktorého uviedol, že v krajine pôvodu ukončil strednú školu a v roku 2003 ukončil vysokoškolské štúdium obchodu na Univerzite v L. Ako dôvod odchodu z krajiny pôvodu uviedol, že v roku

2008 ho údajne navštívili starejší, ktorí mu povedali, že existuje rituál ľudskej obeť, ktorý sa dedí z generácie na generáciu a on bol vybratý ako ďalšia obeť pri tomto rituáli. Údajne na počesť boha Amidioha u nich ako obeť prinášajú ľudské obeť. Bolo mu oznámené, že v čase dovŕšenia jeho 28 rokov bude obetovaný. Začínal intenzívne pomýšľať na odchod z N. Pretože na Slovensku mu žije brat JUDr. C. I., rozhodol sa za ním odísť, aby sa poradil, aká vážna je hrozba zo strany príbuzných z ohrozenia jeho života. Preto si vybavil vstupné víza a odcestoval za bratom na Slovensko. Po príchode sa zdržiaval u brata, počas pobytu v nákupnom centre ho kontrolovala cudzinecká polícia a zistila, že nemá pri sebe doklady, ani víza na pobyt, tak bol umiestnený v ÚPZC.

Odporca v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že primárnym dôvodom neudelenia azylu bolo nesplnenie relevantných podmienok pre jeho poskytnutie v zmysle zákona o azyle, pričom k tomu malo podstatný vplyv aj posúdenie osoby navrhovateľa ako nedôveryhodnej osoby. Je nepochybné, že na preukázaní pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl a jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu. V súlade so spoločným stanoviskom Európskej únie o harmonizovanom prístupe k pojmu „utečenec“ zo dňa 4. marca 1996 sa každá žiadosť skúma individuálne, na základe predložených skutočností a so zohľadnením situácie pretrvávajúcej v krajine pôvodu žiadateľa. Povinnosť zistiť skutočný stav vecí má správny orgán len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, aby vznikla správnemu orgánu povinnosť domýšľať právne relevantné dôvody na udelenie azylu a následne k týmto dôvodom vykonať príslušné skutkové zistenia. Menovaný počas konania zatajil svoj cestovný doklad. Tvrdil už pri podaní vysvetlenia na polícii dňa 20. februára 2010, že krádež jeho dokladu na polícii nahlásil jeho brat C. Tento ale policajnej hliadke tvrdil, že doklady svojho brata donesie na políciu. JUDr. C. tiež tvrdil, že cestovný doklad žiadateľa bol odcudzený pri krádeži bytu, čo zistil pri svojom návrate z Kanady 18. januára 2010, čo údajne ešte v ten deň nahlásil na políciu. Podľa písomnej správy zo dňa 14. júla 2010 C. I. dňa 18. januára 2010 nahlásil krádež auta a dňa 21. februára 2010 nahlásil krádež vecí z bytu, pričom medzi nahlásenými vecami nie je cestovný pas. Sám žiadateľ pri podaní vysvetlenia na polícii dňa 21. februára 2010 uviedol, že v N. mu nič nehrozí, že jeho brat požiadala N. ambasádu vo V. o vydanie pasu a keby mal pas, tak by chcel opustiť územie Slovenskej republiky. Následne počas zaistenia odmietol vyplniť dotazník k vydaniu náhradného cestovného dokladu. Taktiež sú rozpory ohľadne vzťahu navrhovateľa a údajne jeho brata. Ďalším faktom svedčiacim

v neprospech navrhovateľa je to, že o azyl požiadal až v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov. Zákon o azyle síce neurčuje žiadnu lehotu, v ktorej má žiadateľ o azyl požiadať, ale spravidla je to bezprostredne po opustení krajiny pôvodu, pričom výnimkou z tohto pravidla sú žiadatelia „sur place“. Sám sa ale zdržiaval na území SR minimálne od 21. januára 2010 a o azyl požiadal až dňa 12. marca 2010, teda skoro po dvoch mesiacoch po vstupe na územie SR.

Pokiaľ sa jedná o tvrdené obavy z obete bohu Amidiohovi odporca v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podľa údajov z Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce migračného úradu boh Amidioha je najpopulárnejším božstvom kmeňa Igbo, pričom je vnímaný predovšetkým ako boh spravodlivosti. Obvyklou obeťou pre neho je baran. V N. sa vyskytujú aj rituálne vraždy, ale nie sú zvyčajne spojené so žiadnou špecifickou skupinou, ale sú páchané miestnymi šamanmi.

Podľa názoru odporcu vysloveného v rozhodnutí odvolávanie sa na všeobecne známe fakty o náboženských rituáloch navyše za situácie, keď žiadateľ takýto dôvod žiadosti uvádza až počas doby umiestnenia v ÚPZC svedčí skôr v neprospech žiadateľa a nie tomu, že by bol relevantný ako dôvod, pre ktorý by bolo možné udeliť azyl alebo poskytnúť doplnkovú ochranu. Nedôveryhodnosť tvrdení žiadateľa objektívne vedú k tomu, že u žiadateľa neboli zistené dôvody na udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle.

Vzhľadom k tomu, že neboli naplnené dôvody pre udelenie azylu, odporca skúmal, či navrhovateľ spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle. Odporca uviedol, že podľa správ o krajine pôvodu N. navrátilci vrátane neúspešných žiadateľov o azyl nie sú objektom zlého zaobchádzania pri návrate do krajiny pôvodu. V N. niet medzinárodného či vnútroštátneho konfliktu. Práve nedôveryhodnosť tvrdení žiadateľa viedla k tomu, že u žiadateľa neboli zistené ani podmienky na udelenie doplnkovej ochrany. Podľa správ v N. je zabezpečená sloboda pohybu v rámci krajiny, cestovanie do zahraničia, emigrácia ako aj repatriácia. N. polícia ani N. emigračný servis nemajú žiadny právny predpis, na základe ktorého by zadržali a uväznili navrátených neúspešných žiadateľov o azyl.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca

vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Navrhovateľ požiadal o udelenie azylu z dôvodu obavy o svoj život a to z dôvodu jeho obetovania bohu Amidiohovi. Odporca venoval tomuto dôvodu náležitú pozornosť a vykonal dokazovanie okrem výsluchu navrhovateľa obsahom správ o krajine pôvodu, ktorých podstatnú časť v rozhodnutí s uvedením zdrojov aj uviedol.

Odporca vyhodnotil všetky vykonané dôkazy a ustálil, že navrhovateľ nespĺnil podmienky pre udelenie azylu, pretože nepreukázal, že v krajine pôvodu bol prenasledovaný z niektorých z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone o azyle.

Krajský súd sa rovnako zaoberal, vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľom v opravnom prostriedku, všetkými námietkami obsiahnutými v opravnom prostriedku a rovnako aj dôvodu, pre ktorý požiadal navrhovateľ o azyl.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o tom, že navrhovateľ nepreukázal opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone o azyle.

K vysloveným záverom krajského súdu nemá odvolací súd žiadne námietky a v podrobnostiach na nich odkazuje.

Nad rámec vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom problémy so súkromnými osobami nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, pokiaľ politický systém v krajine pôvodu dáva občanom možnosť domáhať sa ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi. Prípadné obetovanie bohu Amidiohovi nebolo preukázané, pričom rituálne vraždy, ktoré sa v N. vyskytujú, sú páchané miestnymi šamanmi, ktorí sa na nich zúčastňujú od nepamäti cez tradičné kultové praktiky.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli dôvodné, pretože navrhovateľ nepreukázal, že štátne orgány mu odopreli poskytnúť pomoc potom, ako sa na ne so žiadosťou o ochranu obrátil. Navrhovateľ sa totiž na vnútroštátne orgány v krajine pôvodu, rovnako ani na medzinárodné inštitúcie, pôsobiace v danej oblasti so žiadosťou o ochranu, neobrátil. Navrhovateľ tak nepreukázal, že verejná moc v krajine pôvodu ako celok mu odoprela poskytnúť ochranu.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľ nenaplnil podmienky pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle je vecne správny a pokiaľ rozhodnutie odporcu v časti o neudelení azylu potvrdil, ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom, nepochybil.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu,

teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z ktorých je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto považoval odvolacie námietky navrhovateľa ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci odporcom za nedôvodné.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybnit' vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil.

Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne výhrady, v podrobnostiach na tieto správne závery krajského súdu odvolací súd odkazuje.

Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, § 151 ods.1,2 OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti Krajskému súdu v Bratislave, že v napadnutom rozsudku je nesprávny rok jeho vyhlásenia, preto by bolo žiaduce formou opravného uznesenia podľa § 164 OSP túto zrejmu nesprávnosť opraviť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 22. júna 2011

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková